

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: Tipográfia elmélet 2.

A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Simon Péter Bence (simon.peter.bence@mome.hu, simon.peter.bence@g.mome.hu)

Kód: B-TG-303	Tantervi hely: BA	Javasolt félév: 3.	Kredit: 5	Tanóraszám: 48 Egyéni hallgatói munkaóra: 102
Kapcsolt kódok:	Típus: szeminárium / gyakorlat	Szab.vál-ként felvehető-e? Nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: -	

A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok):
előfeltétel: Tipográfia elmélet 1.

A kurzus célja:

A tipográfia gyakorlati kihívásaihoz átfogó elméleti ismeretanyag birtokában, tájékozottan tud hozzákezdeni. Szakmai ismeretei lehetővé teszik, hogy tervezői feladatainak tipográfiai részéhez magabiztosan tud hozzáállni, végeredménye szakmailag kifogástalan.

Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák):

Tudás:

A tipográfia mikro- és makro környezetének alakításakor a formák geometriai szerkesztettségén túl az optika az egyik legfontosabb tényező. Ennek ismerete olyan tudás, ami elengedhetetlen egy tipográfiai feladat tervezésekor.

Képesség:

Tipográfia optikai érzékenységének fejlesztése, gyakorlati alkalmazása. Diverz tipográfiai helyzetekben tervez. Sokrétű és különböző léptékű tipográfiai rendszereket vizuális egységként képes felépíteni.

Attitűd:

A tipográfia iránti elhivatottság és értékítéletében tipográfiai érzékenység.

Autonómia és felelősségvállalás:

Az optikai egység létrehozásában magabiztos, önálló alkotó.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

A betűtervezés és a szövegkezelés grafikai szempontrendszere a geometriai alapformákból indul ki, de ezen felül nagyban épít az emberi szem, a látás biológiai tulajdonságaira.

A tehetséges tervező ezeket grafikai munkáinál ösztönösen alkalmazza, viszont a tipográfiai viszonyok komplexitása tudatos tervezést igényel, ezért van szükség a látás optikai sajátosságainak készségi szintű ismeretére és kompenzálásának alkalmazására.

- Klasszikus tipográfia optikai ismérvei, kompozíció, hangsúly, arányok, ritmus, negatív forma, integrált tipográfia, ...
- Betűszedés (Letterpress) Workshop

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

Tipográfia elméleti előadások és szeminárium jellegű órák a szemeszter első felében. Második felében pedig az elméleti anyaghoz kapcsolódó tipográfiai feladatok. A szemeszter középső részén Kalligráfia Workshop.

A kurzus menete, az egyes foglalkozások jellege és ütemezésük (több tanár esetén akár a tanári közreműködés megosztását is jelezve):

1. Elméleti előadások (szemináriumterem)
2. Betűszedés (Letterpress) Workshopok (műhely)
3. Gyakorlati feladatok (szeminárium terem, otthontér)

A hallgatók tennivalói, feladatai:

- Szeminárium teremben tartott elméleti előadások: aktív részvétel, ismeretanyag elsajátítása, számadás (szemeszter végén).
- Műhelymunka: aktív személyes részvétel, manuális technikai kivitelezés, demonstráció.
- Gyakorlati feladatok: tervezési folyamat, személyes konzultáció, gyakorlati demonstráció.

A tanulás környezete:

- szeminárium terem
- műhely
- otthontér

Értékelés:

írásbeli számonkérés

Teljesítendő követelmények:

- elmélet: ismeretanyag elsajátítása
- workshop: feladatok teljesítése
- gyakorlat: feladatok teljesítése

Értékelés módja: (milyen módszerekkel zajlik az értékelés {teszt, szóbeli felelet, gyakorlati demonstráció stb.})

- elmélet: írásbeli/szóbeli számonkérés, kutatómunka értékelése
- workshop: gyakorlati demonstráció
- gyakorlat: eredmények leadása

Az értékelés szempontjai (mi mindent veszünk figyelembe az értékelésben):

- elmélet: ismeretanyag elsajátításának mértéke, kutatómunka alapossága és a kutatómunkában fellelhető szakmai ismeretanyag hitelessége
- workshop: feladatok teljesítése, tipográfiai ismereteinek készségszintű alkalmazása
- gyakorlat: feladatok teljesítése, tipográfiai ismereteinek készségszintű alkalmazása

Az érdemjegy kiszámítása:

elmélet 70%, gyakorlat 30%

Kötelező irodalom:

- Szántó Tibor: A betű, Akadémiai Kiadó, 1982
- Virágvolgyi Péter: A tipográfia mestersége számítógéppel, Osiris Kiadó, 2004
- Szántó Tibor: Könyvtervezés, Kossuth Nyomda, 1988
- Kner Imre: A könyv művészete, Szépirodalmi Könyvkiadó, 1972
- Tevan Andor: A könyv évezredes útja, Gondolat, 1973/1984

- Radics Vilmos, Ritter Aladár: Laptervezés Tipográfia, M.Ú.O.Sz., 1976
- Karl Gerstner Designing Programmes, Lars Müller Publishers, 2019
- Emil Ruder: Typographie, A Manual of Design, Niggli, eredeti kiadás 1967

Ajánlott irodalom:

- Helmut Schmid: Ruder typography, Ruder phylosophy – Lars Müller Publishers, 2017
- Type, A Visual History of Typefaces and Graphic Styles, szerk.: Cees W. De Jong, Alston W. Purvis, TASCHEN, 2009
- David Jury: Letterpress - New applications for traditional skills, Roto Vision, 2006
- Dafi Kühne: True Prints – Lars Müller Publishers, 2016

Egyéb információk:

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín: